

Strategický dokument – jún 2020

Validácia v dobrovoľníctve: stratégia a advokácia

Obsah

Obsah.....	1
1. Ciele dokumentu.....	2
2. Úvod	2
3. Základné informácie o validácii v dobrovoľníckom sektore	3
4. Čo sa urobilo doteraz.....	5
5. Čo ešte chýba?.....	6
6. Perspektíva do budúcnosti.....	6
6.a Budovanie mostov medzi projektami	6
6.b Využívanie existujúcej infraštruktúry v dobrovoľníckom sektore.....	7
6.c Zlepšovanie spôsobilosti dobrovoľníckych organizácií a manažérov.....	7
6.d Zvyšovanie informovanosti dobrovoľníkov o VNFIL cez poradenstvo a komunikačné stratégie....	7
6.e Posilňovanie medzisektorovej spolupráce pri tvorbe a implementácii VNFIL v dobrovoľníckom sektore.....	8
6.f Vytváranie silných prepojení medzi vývojom v dobrovoľníckom sektore na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov.....	9
6.g Odporúčenia z iných zdrojov.....	10

1. Ciele dokumentu

Ciele tohto dokumentu sú:

- Zabezpečiť dobrovoľníckemu sektoru pozíciu dôležitého hráča pre neformálne vzdelávanie;
- Prispieť k prepojenosti a synchronizácii validačných projektov a aktivít v dobrovoľníckom sektore;
- Podporiť a povzbudiť v tejto oblasti nové iniciatívy.

2. Úvod

Po vydaní Odporučení Rady týkajúcich sa validácie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia z 20. decembra 2012 sa spustilo mnoho projektov o validácii v dobrovoľníckom sektore, a to aj napriek riziku "znovuobjavovania Ameriky". To sa prejavilo aj investovaním zdrojov do tvorby nových nástrojov a metodík, pričom bolo možné sa inšpirovať už existujúcimi, či výskumom podobných tém. [Job bridge project](#) sa napríklad tiež zaoberá validáciou v dobrovoľníckom sektore, až na to, že sa špecificky zameriava na zručnosti, ktoré boli získané v dobrovoľníctve a majú využitie na trhu práce. Spúšťal sa v tom istom roku ako [ImproVal](#) a niektoré aktivity, ako napríklad prieskum európskych validačných nástrojov, boli podobné, no ďalšie zasa úplne odlišné. V tomto prípade bol jeden z partnerov ImproVal-u zároveň partnerom v Job Bridge. Mohol teda zabezpečiť, aby oba projekty vykonávali odlišné a zároveň komplementárne, vzájomne prospešné aktivity. To však nemusí byť prípad ostatných EÚ projektov.

Od roku 2012 mali zúčastnené strany viacero príležitostí sa stretnúť, vytvárať siete a vymieňať si poznatky, a tým prispieť k budovaniu komunity expertov na úrovni EÚ. Môžeme spomenúť Validation for Prior Learning (VPL) Biennale/Bienále validácie predchádzajúceho vzdelávania v Aarhuse (máj 2017) a v Berlíne (máj 2019), European Validation Festival/Európsky festival validácie (Brusel, jún 2018), "Peer Learning Activity on Validation of Soft and Transversal Skills acquired through Non-Formal and Informal learning by adults when volunteering"/Aktivita rovesníckeho učenia pri validácii mäkkých prierezových zručností získaných v neformálnom vzdelávaní a informálnom učení (Brusel, január 2019), konferencia Cedefop-u (Európskeho strediska pre rozvoj formálneho vzdelávania) "How to make learning visible"/Ako zviditeľniť vzdelávanie (Thessaloniki, december 2016), a "Position paper: Validation in the voluntary sector - past, present, and future; a contribution to the evaluation of the Council Recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning"/Stanovisko: Validácia v dobrovoľníckom sektore - minulosť, prítomnosť a budúcnosť; príspevok k hodnoteniu Odporúčaní Rady z 20. decembra 2012 o validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia od nadácie EDOS. Prieskum platformy Lifelong

Learning Platform/Platforma celoživotného vzdelávania a externých partnerov o vytváraní európskej komunity VNFIL (Validation of Non-Formal and Informal Learning/Validácia neformálneho vzdelávania a informálneho učenia) ukázal obrovskú potrebu takejto komunity. Pre partnerov ImproVal-u bolo výzvou k jej budovaniu prispieť.

Tento dokument vychádza zo skúseností a výsledkov všetkých spomínaných projektov a stretnutí, ale tiež z dvoch počiatočných aktivít projektu ImproVal: z kompendia validačných nástrojov a zo štúdie o účinku týchto nástrojov. Základom bolo už spomínané stanovisko "Position paper: Validation in the voluntary sector"/ Stanovisko: Validácia v dobrovoľníckom sektore. Ľudia a organizácie z medzinárodnej siete nadácie EDOS taktiež prispeli k tvorbe stanoviska, ktoré sa prezentovalo na Dobrovoľníckom kongrese Európskeho dobrovoľníckeho centra (Volunteer Congress of the European Volunteer Centre) v novembri 2019. V ďalšom kroku sa dokument predstavil a prediskutoval s partnermi projektu ImproVal. Na základe týchto diskusií sa, v súlade so zámerom v žiadosti o projekt ImproVal, "stanovisko" zmenilo na "strategický dokument".

3. Základné informácie o validácii v dobrovoľníckom sektore

Validácia je v prvom rade o zviditeľňovaní rôznorodého vzdelávania jednotlivcov. Toto vzdelávanie sa často deje mimo formálnych štruktúr – doma, na pracovisku či vo voľnom čase – a často sa prehliada a ignoruje. V druhom rade je validácia o priznaní hodnoty vzdelaniu jednotlivcov bez ohľadu na kontext, v ktorom sa vzdelávanie uskutočnilo. Validácia pomáha študentovi 'zameniť' výsledky neformálneho vzdelávania a informálneho učenia za budúce študijné či pracovné príležitosti (zdroj: Európske usmernenia pre validáciu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, 2015).

"V 20 členských štátoch sú dostupné validačné opatrenia pre tretí sektor. To znamená iniciatívy týkajúce sa práce s mládežou či dobrovoľníctva, ako aj možnosti validácie vytvorené charitami či inými mimovládnyimi organizáciami (MVO)". (Zdroj: Európska komisia, SWD(2020) 121 final)

Uznávanie a validácia neformálneho vzdelávania a informálneho učenia je v oblasti európskeho vzdelávania vysoko aktuálna. Na úrovni EÚ sa to plne rešpektuje, ako je uvedené aj v nasledujúcich strategických dokumentoch:

- The role of voluntary activities in social policy/Úloha dobrovoľníckej činnosti v sociálnej politike, Rada Európskej únie (október 2011)

- Volunteering: passport to a job?/Dobrovoľníctvo: vstupenka do zamestnania?, Výbor pre kultúru a vzdelávanie Európskeho parlamentu (jún 2012)
- Council recommendation on the validation of non-formal and informal learning/Odporúčenia Rady k validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia (december 2012)
- Towards a European area of skills and qualifications/Smerovanie k európskemu priestoru zručností a kvalifikácií, Európska komisia (jún 2014).
- Validation of skills and qualifications acquired through non-formal and informal learning/Validácia zručností a kvalifikácií získaných v rámci neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, Európsky hospodársky a sociálny výbor (september 2015).
- The European Inventory on VNFIL/Európsky súpis VNFIL, Cedefop (2018)
- Evaluation of the Council Recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning" accompanying the Communication on the "European Skills Agenda for sustainable competitiveness, social fairness and resilience/Hodnotenie odporúčení Rady z 20. decembra 2012 o validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia ako doplnok ku komunikácii ohľadne Európskeho programu zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť, Európska komisia, pracovný dokument útvarov Komisie (júl 2020)

Mechanizmus validácie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia prispieva k riešeniu nezamestnanosti a k väčšiemu súladu medzi prácou a zručnosťami tým, že berie do úvahy aj tie zručnosti, ktoré boli získané mimo formálneho vzdelávacieho systému.

Validácia neformálneho vzdelávania a informálneho učenia taktiež poskytuje možnosť "druhej šance", zlepšuje dostupnosť vzdelania a posilňuje motiváciu k učeniu. Prispieva k sociálnej inklúzii, osobnému rozvoju, posilneniu postavenia a zamestnateľnosti.

Úloha dobrovoľníctva:

Dobrovoľníctvo je všeobecne uznávané ako mimoriadny zdroj učenia a dôležitý príspevok k osobnému a profesionálnemu rozvoju. Dobrovoľníctvo je prvkom sociálnej inovácie, ktoré dokáže zmobilizovať ľudskú tvorivosť pri hľadaní riešení a zlepšiť využívanie obmedzených zdrojov.

Na spoločenskej úrovni môže byť nástrojom zlepšenia postavenia ľudí, najmä znevýhodnených skupín v spoločnosti. Na individuálnej úrovni môže byť dobrovoľníctvo prostriedkom pre občanov na

získanie dôležitých mäkkých a prierezových zručností umožňujúcich stať sa užitočným a znovu sa zapojiť do spoločnosti.

Dobrovoľníctvo sa považuje za hnaciu silu sociálnej kohézie a osobného rozvoja. EMPL v rámci záverov Európskej Rady podporila „posilnenie pozície dobrovoľníctva ako priestoru pre neformálne vzdelávanie a informálne učenie, ktoré prispieva k získaniu nových zručností a kompetencií a zvyšovaniu zamestnanosti v každej vekovej a sociálnej skupine“.

(Zdroj: podkladový dokument Európskej komisie v spolupráci s Európskym dobrovoľníckym centrom a Platformou celoživotného vzdelávania pre Aktivitu rovesníckeho učenia pri validácii mäkkých a prierezových zručností získaných v neformálnom vzdelávaní a informálnom učení dospelými dobrovoľníkmi, Brusel, január 2019).

4. Čo sa urobilo doteraz

Po vydaní Odporúčenia Rady z 20. decembra 2012 o validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa realizovalo množstvo projektov o validácii v dobrovoľníckom sektore: asi 20 z nich sa tým či oným spôsobom zaoberalo validáciou zručností/kompetencií dobrovoľníkov: [Easy - Evaluate Soft skills in International Youth volunteering](#) (2017-2018) - [Euravon](#) (2014-2016) - [Volcar](#) (2015-2017) - [VaPoVo](#) (2014-2016) - [e-VOC](#) (2016-2018) - [ValidVOL](#) (2014-2016) - [Lever](#) (2014-2016) - [Lever Up](#) (2017-2019) - [GR-EAT](#) (2014-2016) - [CivCil](#) (2015-2017) - [Volunteering Validation Highway](#) (2013) - [RIVER](#) (2012) - [Destination E-validation](#) (2014-2016) - [Innoval](#) (2016-2018) - [I've Experienced](#) (2014-2016) - [Valley](#) (2015-2017) - [Voyce](#) (2016-2018) - [Job Bridge](#) (2018-2020) - [ImproVal](#) (2018-2020) - [UpVal](#) (2019-2021). Výsledky týchto projektov sú bežne dostupné na platforme pre šírenie informácií [Erasmus+ dissemination platform](#).

Do týchto projektov bolo zapojených vyše 50 organizácií z 20 členských štátov EÚ. Vďaka tomu si stále viac ľudí a organizácií uvedomuje vzdelanostnú hodnotu dobrovoľníctva a (výhody) validačných príležitostí v dobrovoľníckom sektore.

V členských krajinách EÚ sa tiež vytvorilo a otestovalo vyše 40 validačných nástrojov pre dobrovoľnícky sektor. Prehľad a analýza týchto nástrojov je k dispozícii na stránke www.improval.eu

Z viacerých dôvodov (vyhľadávacie algoritmy, jazykové bariéry medzi partnermi, obmedzenosť informácií dostupných online atď.) nebolo možné zozbierať všetky nástroje využívané v dobrovoľníckom sektore, môžu sa však doplniť [tu](#).

Môžeme teda konštatovať, že dobrovoľnícky sektor je v oblasti validácie veľmi aktívny a motivovaný prispievať k jej ďalšiemu rozvoju.

5. Čo ešte chýba?

Štrukturálne využitie validačných nástrojov a metód v dobrovoľníckom sektore je podľa všetkého stále iba čiastočné a vysoko fragmentované. Je zrejmé, že treba urobiť ešte niečo navyše, aby sa validácia stala integrovanou súčasťou dobrovoľníctva.

Tiež je nutné vybudovať oveľa viac mostov medzi projektmi, čo na jednej strane znamená riziko "znovuobjavovania Ameriky", no na tej druhej doplnenie "chýbajúcich prepojení", napr. medzi validačnými nástrojmi, resp. metódami, a Európskymi smernicami pre validáciu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, príp. nástrojmi ako Európsky kvalifikačný rámec.

Podľa "Európskeho súpisu pre validáciu 2018" od Cedefop-u, ktorý bol predstavený na Bienále VPL v Berlíne (máj 2019), takzvaný "tretí sektor", ktorého súčasťou je aj dobrovoľnícky sektor, je veľmi pozadu v oblasti "ďalšieho vzdelávania" a "trhu práce," pokiaľ ide o ponuku výsledkov validačných opatrení (udelenie kvalifikácie, výnimky, prístup k formálnemu vzdelávaniu, špecifikácia výučby).

6. Perspektíva do budúcnosti

6.a Budovanie mostov medzi projektmi

Sme presvedčení, že má zmysel vytvárať podmienky na spoluprácu/prepojenia/výmeny medzi projektmi zaoberajúcimi s validáciou v dobrovoľníckom sektore. Môžu sa navzájom podporovať, byť si užitoční, učiť sa a posilňovať jeden druhého:

- Prizývaním k účasti na projektových konferenciách a ďalších aktivitách
- Zdieľaním intelektuálnych a výskumných výsledkov
- Využívaním publikačných a informačných kanálov
- Nápadmi na zlepšenie šírenia a dosahu výsledkov

Tu vidíme úlohu národných agentúr Erasmus+, aspoň čo sa týka projektov v rámci programu Erasmus+. Okrem toho by pri spájaní projektov mohli zohrať dôležitú úlohu platformy na európskej úrovni, napr. European Volunteer Centre/Európske dobrovoľnícke centrum, Volonteuropa a Lifelong Learning Platform/ Platforma pre celoživotné vzdelávanie. Celoeurópske podujatia ako Festival validácie sú pre zúčastnené strany

takisto veľkou príležitosťou na stretnutia, budovanie sietí a výmenu informácií.

6.b Využívanie existujúcej infraštruktúry v dobrovoľníckom sektore

V mnohých členských štátoch EÚ existujú platformy na národnej úrovni, napríklad talianska Asociácia centier podpory dobrovoľníctva, Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií na Slovensku a Národná aliancia pre dobrovoľnícku činnosť v Bulharsku. Tieto platformy môžu zohrať dôležitú úlohu pri uvádzaní, implementácii a posilňovaní validácie v dobrovoľníckom sektore. Organizácie z tých členských štátov, kde podobné platformy neexistujú, môžu byť zároveň prizývané do projektov, čo ich môže k zriadeniu podobnej platformy povzbudiť. Pomôcť by mohlo aj strategickejšie využívanie programov ako Erasmus+.

6.c Zlepšovanie spôsobilosti dobrovoľníckych organizácií a koordinátorov dobrovoľníkov

Koordinátori dobrovoľníkov či facilitátori hrajú dôležitú úlohu na všetkých úrovniach dobrovoľníckeho sektora. Ich povedomie o hodnote a význame validácie pre dobrovoľníkov a organizácie môže prispieť k zameraniu pozornosti týmto smerom. Pre koordinátorov dobrovoľníkov bolo vytvorených a odskúšaných niekoľko školiacich nástrojov:

- školiaci program [Volcar](#)
- školiaci manuál [VaPoVo](#)
- školenie [E-VOC](#)

6.d Zvyšovanie informovanosti dobrovoľníkov o VNFIL cez poradenstvo a komunikačné stratégie

Poradenstvo a informácie integrované do procesov v rámci VNFIL (validácie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia) sa stávajú na európskej aj národnej úrovni strategickým zámerom. U niektorých občanov by mali mať väčšiu dôležitosť, keďže ich kariérne a životné cesty si vyžadujú neustálu podporu a riadenie. Vytváranie komunikačných stratégií o validácii a zvyšovanie povedomia o príležitostiach, službách a možných výsledkoch z nej vyplývajúcich je výzva, ktorej treba čeliť popri zvládaní očakávaní súvisiacich s validačnými procesmi.

Dobrovoľníci potrebujú porozumieť, ako sa dá validované vzdelanie reálne využiť v žiadostiach o prijatie do zamestnania, na kredity či výnimky v rôznych akademických kontextoch a/alebo pri strategickom plánovaní, kde akademický progres môže byť súčasťou plánovanej kariéry. Rovnako môžu dobrovoľnícke zručnosti zapadať do rôznych aspektov obchodníckych zručností, ktoré sa tiež považujú za veľmi hodnotné; budovanie mosta k uznaniu vzdelania konkrétneho dobrovoľníka nemusí byť len úlohou dobrovoľníckeho manažéra, nápomocné tu môže byť

aj kariérne poradenstvo a informačné služby. Je preto nevyhnutné, aby boli dobrovoľnícke služby schopné dokumentovať úlohy a prínosy dobrovoľníkov v záujme zjednodušenia uznávania ich kompetencií. Na druhej strane je potrebné si tiež uvedomiť, že popri výsledkoch potrebných vo formálnom vzdelávaní či na trhu práce môže mať dobrovoľnícke vzdelanie vysokú hodnotu aj samo osebe, a preto je možné ho validovať aj bez diskusie o jeho vhodnosti na akademické či kariérne účely: jednoducho prispieva k osobnému rozvoju dobrovoľníka. Zúčastnené strany vrátane tých, ktoré sa nachádzajú mimo dobrovoľníckeho sektora (napr. verejné služby zamestnanosti), by mali byť informované o relevantnosti a užitočnosti VNFIL pre dobrovoľníkov.

6.e Posilňovanie medzisektorovej spolupráce pri tvorbe a implementácii VNFIL v dobrovoľníckom sektore

“Spolupráca zúčastnených strán nestačí. Potrebná je strategická koordinácia. Zatiaľ čo množstvo rôznych agentúr poskytujúcich validáciu znamená bohatosť výberu, napĺňanie potrieb rozmanitých príjemcov, užšia koordinácia poskytovateľov a spolupráca so všetkými zúčastnenými stranami môže zmeniť tak efektívnosť – vďaka zviditeľneniu, širšiemu dosahu, prevádzkovým synergiám – ako aj účinnosť vďaka rozdeleniu záťaže, zdieľaniu prostriedkov a vybavenia a vzájomnému učeniu.” (Zdroj: Hodnotenie odporučení Rady k VNFIL z r. 2012 Európskou komisiou, SWD 2020)

Na základe Hodnotenia odporučení Rady k VNFIL z r. 2012 Európskou komisiou (SWD 2020) prišli v r. 2018 z 18 členských štátov jasné správy o tvorbe a implementácii validačných opatrení v rámci spolupráce širokého spektra zúčastnených strán. A hoci to znie povzbudivo, určite je možné v oblasti podpory kultúry spolupráce v rámci členských štátov dosiahnuť ešte oveľa viac, najmä medzi verejným sektorom (verejné služby zamestnanosti, verejné vzdelávacie inštitúcie), obchodným sektorom (vrátane sociálnych partnerov), ako aj tretím sektorom a najmä dobrovoľníckymi organizáciami. Výskum, ktorý sa konal v rámci projektu Job Bridge, zdôraznil potrebu a dôležitosť zapojenia zúčastnených strán do takejto spolupráce (The European State-of-play of validation in the voluntary sector/Súčasný stav validácie v dobrovoľníckom sektore v Európe (december 2019)). Výsledkom sú viaceré prínosy, napr. tvorba komplexných politík VNFIL, o ktorých sú jednotlivci informovaní, sú pre nich ľahko dostupné a budujú dôveru zúčastnených strán vo výsledky validácie (napr. u zamestnávateľov) alebo zlepšujú dosah a účinnosť usmernení. Je tiež zrejmé a dokázané, že “hlavnými faktormi ovplyvňujúcimi účinnosť validácie [sú] spolupráca medzi viacerými zúčastnenými stranami a účinné zacielenie” (Európska komisia, SWD(2020) 121 final).

6.f Vytváranie silných prepojení medzi vývojom v dobrovoľníckom sektore na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov

A) Európske usmernenia pre validáciu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia

Projekty a validačné nástroje spomínané v 4. časti 6. kapitoly tohto strategického dokumentu ukazujú, že nie všetky iniciatívy v dobrovoľníckom sektore vychádzajú z týchto [Usmernení](#). To môže oslabovať výsledky a sťažovať ich prepojenie s národnými validačnými opatreniami.

⇒ **Organizácie v dobrovoľníckom sektore by mali byť o týchto usmerneniach lepšie informované.**

B) Začlenenie validácie do Európskeho vzdelávacieho priestoru

Európska komisia sa na jeseň chystá vydať správu o dosiahnutých výsledkoch v Európskom vzdelávacom priestore, v ktorej načrtne podrobnosti v rámci Vzdelávania a odbornej prípravy 2020.

⇒ **VNFIL v dobrovoľníckom sektore, resp. v treťom sektore všeobecne, vytvára dôležitý mechanizmus na jeho dosiahnutie.**

C) Národné validačné stratégie

Všetky členské štáty EÚ mali mať validačnú stratégiu hotovú už v r. 2018, alebo na nej mali dovedty aspoň začať pracovať. Podľa [Európskeho súpisu pre validáciu 2018](#) od Cedefop-u sú validačné stratégie vytvorené v 21 členských štátoch a rozpracované v 15 členských štátoch. V Záveroch Rady o rekvalifikácii a zvyšovaní kvalifikácie ako východiska pre zvyšovanie udržateľnosti a zamestnateľnosti (8. jún 2020) je aj odporúčenie pre členské štáty "prijatť ďalšie opatrenia (...) pre validáciu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, predovšetkým zvýšením komplexnosti a dostupnosti validačných opatrení."

⇒ **Prepájanie validačných iniciatív v dobrovoľníckom sektore s národnými validačnými systémami môže hrať dôležitú úlohu pri posilňovaní vonkajšej hodnoty dobrovoľníctva, a tiež pri tvorbe prepojení s formálnym vzdelávaním a trhom práce.**

D) Platforma Nový Europass

Platforma Nový Europass bude v r. 2020 zavedená vo všetkých členských štátoch. V niektorých členských štátoch (v Holandsku, Belgicku-Flámsku a Českej republike) bol už v minulých rokoch zavedený "Europass pre dobrovoľníkov". Podobný dokument zameraný na validáciu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia bude prepojený s platformou Nový Europass. Využívanie tohto dokumentu

taktiež môže posilniť vonkajšiu hodnotu validácie v dobrovoľníckom sektore.

⇒ **Spolupráca medzi národnými centrami Europass-u a národnými dobrovoľníckymi platformami môže byť v tomto procese prvým krokom.**

E) Európsky kvalifikačný rámec

Súlad medzi Európskym kvalifikačným rámcom a národnými kvalifikačnými rámcami môže pomôcť dosiahnuť vyššiu transparentnosť a viditeľnosť kvalifikácií.

⇒ **Prihliadnutie na tieto rámce v charakteristike zručností, kompetencií a kvalifikácií dobrovoľníkov môže vybudovať mosty medzi dobrovoľníckym sektorom a trhom práce.**

F) Nový program Erasmus+

Nový program Erasmus+ sa spustí v r. 2021. V publikácii ohlasujúcej tento nový program čítame:

“Nové či posilnené synergie je možné dosiahnuť na niekoľkých úrovniach: na strategickú úroveň (väčšia súdržnosť politických cieľov), na programovej úrovni (väčšia súdržnosť priorít a kompatibilita implementačných rámcov) a na projektovej úrovni (strategické financovanie z viacerých zdrojov).” (COM(2018) 367 final)

⇒ **Vzhľadom na vyššie uvedené fakty určite stojí za zváženie, aké príležitosti by to mohlo dobrovoľníckemu sektoru priniesť. Dôležitú úlohu v tomto procese môžu zohrať Národné agentúry Erasmus+, a to podporou národných dobrovoľníckych platforiem.**

6.g Odporúčenia z iných zdrojov

Ako už bolo spomenuté, v posledných rokoch sa uskutočnilo niekoľko stretnutí, na ktorých sa diskutovalo o budúcnosti validácie. Nižšie uvádzame závery či odporúčenia z týchto stretnutí, ktoré sú podľa nás pre tento dokument vysoko relevanté.

Konferencia Cedefop-u “Ako zviditeľniť vzdelávanie” (Thessaloniki, december 2016):

- *Validácia sa musí posunúť od stratégie k implementácii*
- *Sociálni partneri, predovšetkým zamestnávateľia, musia byť zapojení do plánovania a implementácie validačných postupov*
- *Zvyšovanie povedomia o dôležitosti a prínosoch validácie*
- *Lepšie porozumenie prínosom validácie pre jednotlivcov pomôže aj zapojeniu znevýhodnených skupín do validačného procesu*

Kompletný súhrn výstupov z konferencie je k dispozícii na [stránke Cedefop-u](#).

"Aktivita rovesníckeho učenia pri validácii mäkkých a prierezových zručností získaných v neformálnom vzdelávaní a informálnom učení dospelými dobrovoľníkmi" (Brusel, január 2019):

- *Ďalší vývoj by mal byť založený na prístupe zdola a maximálnej možnej medzisektorovej spolupráci s cieľom dosiahnuť spoločné vlastníctvo a 'spoluúčasť' na procese a konečných výsledkoch.*
- *Možnosti, ktoré ponúka nový Europass v rámci dokumentácie a validácie mäkkých a prierezových zručností získaných v dobrovoľníctve, treba maximalizovať.*
- *Všetky zúčastnené strany by mali podporiť snahu vytvoriť zoznam existujúcich validačných nástrojov, predovšetkým už prebiehajúci proces v rámci projektu ImproVal.*
- *Usmernenia k validácii od Cedefop-u je potrebné aktualizovať s cieľom zapracovať medzičasom získané poznatky a súčasný vývoj v danej oblasti. Mali by tvoriť základňu pre kvalitné zabezpečovacie procesy validačných nástrojov.*

Bienále VPL (Berlín, máj 2019)

[Berlínska deklarácia](#), o ktorej sa diskutovalo na Bienále VPL (Validation of Prior Learning/Validácia predchádzajúceho vzdelávania) v máji 2019, obsahuje odporúčenia pre ďalší rozvoj a implementáciu validačných opatrení. Vo vzťahu k dobrovoľníckemu sektoru sú podľa nášho názoru najdôležitejšie tieto:

- *Relevantné zúčastnené strany by mali spolupracovať, aby si VPL a jej výsledky zachovali svoju hodnotu a boli v spoločnosti vysoko uznávané. Hodnota a dôležitosť validácie si vyžaduje neustálu pozornosť všetkých zúčastnených strán aj potenciálnych používateľov, aby sa dosiahla jej skutočná implementácia a uznanie v spoločnosti, zamestnaní aj vzdelávaní. Toto je zodpovednosť všetkých, ktorí sú zapojení v procese VPL. Takáto spolupráca prirodzene vedie k rovnocennému postaveniu všetkých sektorov, kde sa uskutočňuje neformálne vzdelávanie a informálne učenie.*
- *VPL by mala poskytovať usmernenie a podporu vo všetkých fázach procesu. V súčasných projektoch sa snažíme určiť, aký druh podpory je potrebný na organizačnej a individuálnej úrovni s cieľom podnietiť využívanie validácie v dobrovoľníckom sektore. Presnejšie povedané, podpora od miestnych, regionálnych či národných podporných organizácií, ako napríklad dobrovoľníckych centier či dobrovoľníckych organizácií, môže byť cenným prínosom ďalšieho zavádzania a využívania validačných nástrojov. Táto podporná štruktúra by samozrejme mala byť súčasťou všeobecných (národných) systémov VPL.*
- *Cesty k validácii by mali byť modulárne, transparentné a zrozumiteľné vo všetkých fázach procesu s cieľom umožniť flexibilné smerovanie k zamestnaniu a vzdelaniu. V centre procesu*

VPL by mal byť učitelia sa jednotlivci. Z toho vyplýva, že spôsob validácie výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia môže byť rôznorodý. Keď sa postup prispôbi konkrétnemu učiacemu, bude ľahšie prekonať štartovú čiaru VPL. Vyššia dostupnosť VPL bude stimulovať jej využívanie a tým aj ďalšie vzdelávanie a zamestnávanie. Prispieje to tiež k celoživotnému vzdelávaniu ako dôležitému nástroju na znižovanie nezamestnanosti a zvyšovania sociálnej participácie a inklúzii.

